

FII CONECTAT

Serviciu Modern de Bibliotecă

GHID

Chişinău 2018

PREZENTAREA

Acest ghid reprezintă un suport metodologic, care conține descrierea activităților de organizare și funcționare a Serviciului modern de bibliotecă *Fii conectat*, susținut financiar de Programul Novateca și implementat în 7 biblioteci din republică: Biblioteca din s. Băcioi, Chișinău; s. Boșcana, Criuleni; s. Caracui, r-l Hâncești; s. Molovata, Dubăsari; Cobusca Veche, Anenii Noi; s. Dănceni, r-l Ialoveni și Biblioteca „A. Mickiewicz” din Chișinău, în perioada octombrie, 2017 – februarie, 2018.

Dezvoltarea Serviciului **FII CONECTAT** pentru familii, pentru copii, adolescenți, tineri și vârstnici, se înscrie în contextul necesității de instruire și ghidare a utilizatorilor de gadgeturi în folosirea corectă și rațională a lor. De asemenea, este pus accentul și pe consolidarea relațiilor de familie, atunci când pot petrece timpul împreună și tot împreună pot transforma lucruri obișnuite în experiențe noi.

În cadrul acestui serviciu, activitățile sunt axate pe învățarea aplicațiilor educaționale și de control parental. Toate ele însă, vin să susțină studierea tabletelor, dar cu accent sporit pe dezvoltarea capacităților de utilizare corectă a lor și pe conectarea familiilor. Utilizarea în siguranță și responsabilă a Internetului de către copii, depinde în mare măsură de gradul de implicare a părinților, de modul în care aceștia stabilesc un dialog și o comunicare deschisă privind dificultățile întâlnite pe Internet.

SCOPUL SERVICIULUI

Asigurarea utilizării eficiente a tehnologiilor mobile de către copii și adulți, și eficientizarea comunicării cu membrii familiei.

IMPRESII

„Acest serviciu, care pune accentul pe educație, doar că într-o altă formă, este tocmai binevenit în era digitală, în care trăim”,
Valentina,
consultant, 40 ani

„Mă bucură foarte mult acest serviciu și îmi place deoarece descoperim tableta și telefonul în afara rețelelor de socializare”,
Nicoleta, elevă, 14 ani

„Mi-a plăcut să-mi petrec timpul împreună cu fetița mea, învățând alfabetul pe tabletă”,
Irina, casnică, 35 ani

OBIECTIVE

- + Dezvoltarea competențelor la bibliotecari în instruirea adulților, managementul tabletei, Marketing și Advocacy pentru implementarea de succes a serviciului în biblioteci
- + Familiarizarea membrilor comunității (adulți și copii) cu tehnologii mobile și aplicații educaționale
- + Facilitarea comunicării dintre adulți și copii
- + Promovarea utilizării tehnologiilor mobile în scopuri educaționale și de comunicare

IDENTIFICAREA NECESITĂȚILOR COMUNITĂȚII

Studierea necesităților comunității este o etapă esențială, iar în implementarea serviciului **FII CONECTAT** sondajul de opinie este cel mai binevenit, deoarece permite aflarea unui volum sporit de informație și reflectă bine opiniile membrilor comunității. Chestionarele sunt împărțite pe un eșantion de 101 persoane, în conformitate cu structura pe gen și vârste a membrilor comunității (de ex. dacă ponderea femeilor în cadrul membrilor comunității este de 56%, trebuie să respectăm aceeași proporție și în eșantion).

Chestionarul elaborat poate include tipuri diferite de întrebări – începând de la întrebări cu variante multiple de răspuns și până la scale de evaluare, pentru ca să fie ușor de aflat opiniile respondenților.

Exemple de întrebări care pot fi utilizate în cadrul sondajului:

- + **Dispuneți de un smartphone sau tabletă?**

Da/Nu

„Sunt atâtea lucruri creative pe care le-am descoperit fiind implicată în proiectul *Fii conectat*, Aliona, profesoară 30 ani, Băcioi

„La biblioteca noastră sunt de 3-4 ori mai mulți copii decât în secțiile sportive. Și asta în 3 luni! Aici văd că toți muncesc, arată unul altuia aplicații, într-un fel, aici toți învață! Dacă Eugen nu putea citi și învățătoarea îl certa mereu, acum el citește cu ajutorul tabletei, chiar mi-a arătat cum citește, pune literele la locul cuvenit. Chiar e un succes!”, Alexei, specialist în domeniu Tineret și Sport 58 ani, s.Molovata

+ Cît de frecvent utilizați smartphone-ul sau tableta?

1. Zilnic
2. De câteva ori pe săptămână
3. De câteva ori pe lună
4. De câteva ori pe an
5. Odată pe an sau mai rar

+ Indicați nivelul de cunoaștere a următoarelor funcționalități sau aplicații

(Aici e binevenită scala de evaluare: Foarte bine; Bine; Mediu; Puțin; Foarte puțin; Deloc nu cunosc)

1. Setarea generală a dispozitivului (ora/data, mărimea fontului etc.)
2. Setarea conexiunii la internet
3. Accesarea internetului de pe dispozitiv
4. Descărcarea/instalarea aplicațiilor
5. Accesarea rețelelor de socializare
6. Lucrul în hărți Google
7. Fotografierea/filmarea cu ajutorul smartphonului/tabletei
8. Utilizarea programelor de editare foto/video
9. Utilizarea aplicațiilor de control parental
10. Utilizarea aplicațiilor educaționale pentru copii preșcolari

+ Enumerați toate aplicațiile de pe smarphone/tabletă pe care le-ați utilizat în ultimele 3 luni (indicați doar denumirea)?

+ Ce cunoștințe/abilități ați dori să vă formați în cadrul instruirilor?

STABILIREA PARTENERIATELOR

Stabilirea parteneriatelor este etapa indispensabilă în elaborarea unui serviciu și pentru a asigura un impact mai sporit se recomandă stabilirea cel puțin a 2 parteneriate.

În cazul serviciului **FII CONECTAT**, identificați ca parteneri au fost grădinițele, gimnaziile, liceele și centrele comunitare.

De asemenea, potențiali parteneri, în implementarea acestui serviciu, pot fi și instituțiile care prestează servicii ce țin de IT.

În acest caz ei ar putea oferi un master class, un workshop, o lecție publică, cu referire la utilizarea aplicațiilor educaționale

Pentru a convinge partenerii să se alăture proiectului, este important să demonstrați beneficiile pe care le vor primi în urma aderării.

Exemple de beneficii sunt:

- + posibilitatea de promovare pe site-ul/blogul și rețelele de socializare a bibliotecilor
- + instruire gratuite în utilizarea aplicațiilor educaționale
- + un mediu de instruire, care stimulează învățarea tehnologiilor informaționale
- + diverse metode de învățare distractivă
- + diverse metode pentru instruirea în comun între adulți și copii
- + oportunitatea de a colabora la diferite proiecte și evenimente, pe baza unei relații win-win (ambele părți trebuie să fie mulțumite de rezultatul obținut)

PROIECTAREA SERVICIULUI *FII CONECTAT*

Serviciul include două module:

- + Instruirea bibliotecarilor
- + Instruirea beneficiarilor

Modulul pentru bibliotecari conține:

Instruirea *Particularitățile instruirii și a lucrului cu adulții*

În cadrul instruirii, bibliotecarii vor învăța tehnici și metode de lucru cu reprezentanții grupurilor-țintă (inclusiv de creare a încrederii în sine, motivare etc.)

AVANTAJELE IMPLEMENTĂRII SERVICIULI PENTRU MEMBRII COMUNITĂȚII

* Beneficiarii adulți vor putea utiliza eficient tabletele și smartphoanele (începând cu setarea și descărcarea aplicațiilor și finalizând cu controlul accesului și editarea fotografiilor);

* Copiii își vor dezvolta abilitățile cognitive sau psiho-motorice cu ajutorul softurilor specializate, accesate de pe dispozitivele mobile;

* Participanții vor promova bunele practici de utilizare a dispozitivelor mobile în comunitate;

* Membrii comunității vor avea acces la tehnologii mobile și vor putea beneficia de instruire în utilizarea tabletei;

Instruirea *Marketing și Advocacy*

În urma instruirii, bibliotecarii vor putea promova eficient serviciul implementat (inclusiv prin utilizarea rețelelor de socializare și creare de blog), atrage noi surse financiare și participanți la serviciul implementat. De asemenea, în cadrul acestui modul, bibliotecarii își vor forma abilități de utilizarea a softului de design grafic *Canva*, pe care îl vor utiliza pentru producerea materialelor promoționale pentru serviciul dat.

Instruirea *Managementul Tabletei*

În cadrul acestui training, bibliotecarii își vor forma competențe de utilizare a tabletei. Ei vor fi familiarizați cu particularitățile de lucru cu Android (setarea/customizarea, instalarea/ștergerea aplicațiilor etc.), vor cunoaște modalitățile de limitare a accesului copiilor la informații (MM Guardian Parental Control, Funamo Parental Control, Kids Place, Screen Time Parental Control), vor fi familiarizați cu softuri educaționale pentru copii (Învățăm animale, English for kids with Benny, We Play We Learn, Netforza) precum și cu softuri Android de editare a fotografiilor (Photo director, Autodesk's Pixlr, Cupslice Photo Editor, Prisma).

Modulul pentru beneficiari va fi conține activitățile:

Instruirea *Cum tehnologiile informaționale pot contribui la dezvoltarea copilului*

Ea este livrată adulților (părinților), la începutul fiecărui atelier pentru adulți, atunci când este instruit un grup nou.

Instruirea *Managementul Tabletei*

Este livrată atât copiilor, cât și adulților și este formată din următoarele module:

AVANTAJELE PENTRU BIBLIOTECA IMPLICATĂ:

* Va dezvoltă un serviciu util comunității;

* Va atrage utilizatori noi;

* Va deveni mai vizibilă în comunitate și pe rețele de socializare

* Va avea bibliotecarii ce dețin competențe în utilizarea tabletelor și smartphoanelor;

- ✚ Particularitățile sistemului de operare Android (setarea/customizarea, instalarea/ștergerea aplicațiilor etc.);
- ✚ Aplicații de control parental (MM Guardian Parental Control, Funamo Parental Control, Kids Place, AppLock, Screen Time Parental Control);
- ✚ Softuri educaționale pentru copii (Învățăm animale, English for kids with Benny, We Play We Learn, Netforza)
- ✚ Softuri de editare a fotografiilor (Photodirector, Autodesk's Pixlr, Cupslice Photo Editor, Prisma).
- ✚ Sesiuni practice cu copii, în cadrul cărora părinții, cu ghidarea bibliotecarului, vor familiariza copiii lor cu utilizarea softurilor educaționale/de dezvoltare.
- ✚ Sesiuni practice de elaborare/editare a materialelor foto pentru părinți, în urma cărora participanții vor crea câte un portofoliu digital.

PRINCIPII GENERALE DE PRESTARE A SERVICIULUI

Accesibilitatea serviciului presupune că adolescenții, tinerii, vârstnicii și familiile cu copii din comunitate, indiferent de starea lor socio-economică, etnie, religie, etc. pot participa la activități, programe organizate și pot beneficia de serviciul **FII CONECTAT** oricând își doresc instruire.

Informarea comunității și diseminarea informației presupune explicarea esenței serviciului **FII CONECTAT** și distribuirea afișelor în teritoriu, a materialelor informative (broșuri și pliante), fie prin distribuirea/plasarea acestor materiale la organizațiile, instituțiile și locurile publice.

Precondiția realizării acestor activități, este utilizarea **limbajului**

accesibil, exprimarea simplă și clară a informației despre cine, când, cum și unde se poate adresa, pentru a putea beneficia de acest serviciu.

Pentru a asigura realizarea principiului participării copiilor, se recomandă elaborarea broșurilor/pliantelor și pentru copii, cu simplificarea informației și adaptarea limbajului pe înțelesul lor.

Spațiul în care au loc instruirile, activitățile, de asemenea, este un element important. Bibliotecarul trebuie să creeze o ambianță potrivită pentru învățare, pentru exerciții, jocuri, dar și să-i ofere beneficiarului un anumit confort psihologic.

MODUL DE IMPLEMENTARE

Serviciul se prestează de două ori pe săptămână, din motiv că aplicațiile învățate, dacă nu sunt exersate, se uită foarte rapid, în special de cei mai mici, în plus, ele necesită recapitulare.

Instruirile au loc, atât în grupuri separate: adulți și copii, cât și împreună.

Sunt binevenite și instruirile în grupuri de părinți și copii, dar, din experiența serviciului **FII CONECTAT**, instruirile au fost mai calitative și au avut impact, atunci când au fost realizate separat. Informația este asimilată mai bine, participanții sunt de aceeași vârstă, au aceleași interese.

Aici un exemplu de agendă a unui atelier de instruire:

Sesiunea I			
TIMP	CONȚINUT	DESCRIERE	METODOLOGIE
15 min.	Cunoașterea participanților	Joc de cunoaștere Șirul vesel	Primul participant își spune numele și ce îi place. Următorul spune numele colegului de până la el și numele său, șirul continuă

PRINCIPIILE FORMARII ADULTILOR

Cum învață adulții?

Adulții învață diferit față de copii și instruirea lor trebuie să aibă la bază anumite principii fundamentale. Toate activitățile de instruire trebuie să fie concepute ținând cont de aceste principii.

1. Adulții contribuie la situația de învățare cu propria lor experiență de viață;
2. Adulții învață eficient când li se sprijină și cultivă independența;
3. La adulți, învățarea are tendința de a se concentra pe probleme și nu pe subiecte, fiind mai mult practică decât teoretică;
4. Adulții învață făcând;
5. Eficiența formării la adulți depinde de claritatea cerințelor și așteptărilor;
6. Adulții învață cel mai bine când li se explică la nivelul lor de înțelegere și competență;

10 min.	Identificarea așteptărilor	Participanții spun ce așteptări au de la instruire	
15 min.	Introducere Tablete	Ce sunt tabletele? ○ Avantajele. ○ Importanța tabletei. ○ Argumente pro și contra	Discuții facilitate
10 min.	Tabletele Smartphone- le	Identificarea elementelor principale ale tabletei.	Participanții scriu pe flipchart care sunt elementele din designul exterior al tabletei (butonul de pornire, butoanele de volum sunet, camera web, difuzoarele frontale, intrarea audio, intrarea pentru cartela microSIM și memoria microSD)
10 min.	Ecranul și meniul	Prezentarea ecranului de start și meniul sistemului Android	Demonstrarea

LECȚII ÎNVĂȚATE

- ✚ Este important să se aibă în vedere urmărirea indicatorilor propuși, pentru ai putea atinge până la finalul implementării
De ex. La finele săptămânii se poate de făcut o analiză a indicatorilor obținuți, de analizat punctele slabe și punctele forte, pentru a vedea cum de schimbat sau menținut ritmul serviciului.
- ✚ Nu există prea multe cunoștințe. Întotdeauna este bine să înveți ceva nou, ceva util - lucru actual atât pentru

utilizatori, cât și pentru bibliotecari. Abilitățile de învățare pe tot parcursul vieții îți dezvoltă un spirit curios, îți cresc nivelul de înțelepciune. Astfel, cu cât descoperim mai multe, cu atât vrem să învățăm mai multe. Tot ele ne permit să ținem pasul cu schimbările care au loc, inclusiv cu tehnologiile apărute.

PROMOVAREA

Un serviciu de bibliotecă oricât ar fi de bine planificat, dacă nu este adus la cunoștința celor interesați, nu va deveni niciodată eficient.

De aceea, promovarea este un aspect foarte important. Pentru a scoate în evidență serviciul se utilizează toate mijloacele de informare atât tradiționale, cât și cele online.

Promovarea e binevenit de organizat conform etapelor prestării serviciului. Și anume:

- ✚ Sensibilizarea/informarea comunității despre serviciul care va fi implementat (ce presupune, care sunt beneficiile)
- ✚ Atragerea utilizatorilor
- ✚ Informarea/atragerea partenerilor
- ✚ Realizarea și distribuirea materialelor promoționale
- ✚ Diseminarea succeselor obținute

În aceste etape bibliotecarii, dar și participanții:

- ✚ scriu articole în presă
- ✚ invită mass-media în cadrul serviciului
- ✚ realizează diverse materiale promoționale (pliante, flyere, postere, broșuri etc..)
- ✚ crează pagină de facebook al serviciului
- ✚ crează blog specializat

DURABILITATEA SERVICIULUI

Servicul este un sistem complex funcțional care trebuie să funcționeze atât, cât există necesitatea. Din acest motiv, e necesar să fie ajustat la necesitățile beneficiarilor, să fie consolidate și și continuate relațiile cu partenerii.

Acest lucru mai presupune:

- + identificarea noilor parteneri care vor contribui la realizarea ulterioară a serviciului
- + identificarea voluntarilor, care se vor implica în activitățile serviciului
- + elaborarea materiale metodologice necesare pentru implementarea serviciului (agendă pentru instruiți planificate, ghid de utilizare a dispozitivelor mobile pe platforma Android)
- + elaborarea materialelor promoționale
- + promovarea serviciului pe rețele de socializare
- + organizarea întâlnirilor cu partenerii

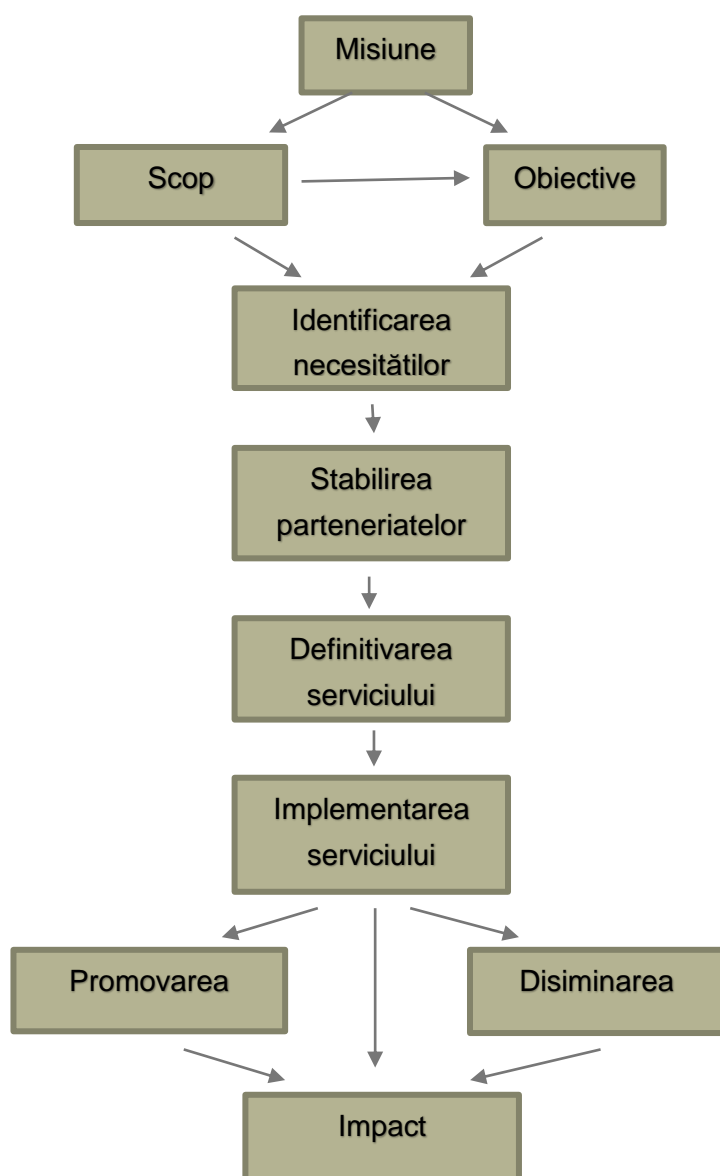
IMPACTUL SERVICIULUI

- + Beneficiarii utilizează eficient tehnologiile pentru comunicare, căutare a informației, înregistrarea ei, dar și pentru educarea copiilor
- + Participanții își depășesc frica de gadgeturi, care îi sperie la început
- + Adolescenții dispun de cunoștințe și abilități necesare pentru a putea încerca și ei rolul de facilitator, oferind ajutor pentru cei de vârsta sa și nu doar
- + Bibliotecile devin mai vizibile în comunitate: despre serviciu cunosc toate instituțiile din localitate
- + Crește frecvența postărilor, distribuțiilor despre activitățile bibliotecii, iar cetățenii din comunitate apreciază pozitiv

serviciile implementate de către bibliotecă

- ✚ Crește interesul APL față de oferta bibliotecilor
- ✚ Se consolidează relațiile cu partenerii existenți
- ✚ Bibliotecari implicați dețin un suport teoretic și practic experimentat deja, care va fi folosit pentru oferirea acestui serviciu și pe mai departe

Schema logică pentru dezvoltarea serviciului *FII CONECTAT*

Cifre-cheie legate de implementarea serviciului:

- + cel puțin 2 parteneri
- + 2 ședințe săptămânal
- + mărimea grupului să nu depășească 12 persoane
- + prestat cel puțin 3 luni
- + cel puțin 2 postări săptămânal
- + cel puțin un articol lunar/o istorie de succes
- + cel puțin 3 materiale promoționale create și distribuite
- + cel puțin 20 beneficiari direcți
- + cel puțin 50 beneficiari indirecti

Serviciul FII CONECTAT este util comunității și implementându-l în bibliotecă se pot obține succese frumoase. Exemple pot fi găsite și pe blogul serviciului, la adresa:

<http://fiiconectat.blogspot.md/>

FII
CONECTAT

